

РЕШЕНИЕ

№ 1324

гр. София, 25.02.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, IV КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ,
в публично заседание на 07.02.2020 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Галин Несторов

**ЧЛЕНОВЕ: Бранимира Митушева
Зорница Дойчинова**

при участието на секретаря Александра Вълкова и при участието на прокурора Милен Ютеров, като разгледа дело номер **13509** по описа за **2019** година докладвано от съдия Зорница Дойчинова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.208 - 228 от АПК, във вр. чл.63, ал.1, изр. последно от ЗАНН.

Образувано е по касационна жалба от ЗД [фирма], с ЕИК[ЕИК], [населено място], представлявано от пълномощника си адв. Г. срещу решение № 249748 от 21.10.2019 г. на софийски районен съд, НО, 16-ти състав, постановено по НАХД № 16892/2018 г., с което е потвърдено НП № Р-10-702/03.09.2018 г., издадено от зам.-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ направление „Застрахователен надзор“, с което на основание чл. 644, ал.2, пр. 2, вр. ал.1, т.2 КЗ, вр. §1, т. 51 ДР на КЗ на дружеството е наложена имуществена санкция в размер на 2 000 лв. за извършено нарушение на чл. 108, ал.1 КЗ.

В касационната жалба са изложени подробни съображения за неправилност и незаконосъобразност на оспорения съдебен акт, като постановен в нарушение на материалния и процесуалния закон. Твърди, че органа неправилно е наложил наказание за извършено нарушение в условията на повторност, а КЗ, съгласно чл. 496, на който е наложена санкцията, влиза в сила на 01.01.2016 г. Счита, че относимо за повторност би било единствено нарушение на цитираната разпоредба съгласно КЗ в сила от 01.01.2016 г. Счита, че в АУАН би следвало да се съдържа пълно описание на фактите и обстоятелствата, при които е извършено нарушението, тъй като наказанието е наложено по квалифицирания състав на нарушението по чл. 644, ал.2

КЗ. В АУАН липсват данни да е налице предишно нарушение от същия вид. Налице е разминаване между фактичката обстановка описана в процесното НП и тази описана в АУАН, като на жалбоподателя е наложено наказание за нарушение, което не е предявено по установения ред. Счита че неправилно е определена датата на нарушението, както и е нарушен давностния срок по смисъла на чл. 34 ЗАНН. Счита, че извършеното нарушение представлява маловажен случай по смисъла на чл. 28 ЗАНН. Моли за отмяна на решението на СРС и отмяна на наказателно постановление. Алтернативно моли за намаляване на наложената санкция.

В съдебно заседание не се представлява.

Ответникът, Комисия за финансов надзор, чрез процесуалния си представител ю.к. Г., в съдебно заседание, оспорва жалбата като неоснователна.

В представени по делото подробни писмени бележки от юк Г. излага съображения за правилност на решението и неоснователност на касационната жалба.

Представителят на Софийска градска прокуратура дава становище за неоснователност на касационната жалба.

Административна съд С.-град, четвърти касационен състав, след като обсъди доводите на страните и прецени по реда на чл. 235, ал. 2 от ГПК, във вр. с чл. 144 от АПК приетите от СРС писмени доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

В КФН е постъпила жалба, вх. № 91-02-349/13.03.2018 г. от М. К., срещу ЗД [фирма], с която се съобщава за настъпило застрахователно събитие, изразяващо се в настъпило на 30.11.2017 г. ПТП между собствения на К. лек автомобил с марка О. Сигнум, с рег. [рег.номер на МПС] и лек автомобил О. К., с рег. [рег.номер на МПС], за която дата пострадалият лек автомобил има валидна застраховка „Гражданска отговорност“, която покрива застрахователното събитие щета на МПС. На 01.12.2018 г., жалбоподателят подал уведомление за настъпилата щета, и тя била заведена като щета №[ЕИК]/01.12.2018 г.

По жалбата е образувана проверка, по която от ЗД [фирма] са изискани документите, свързани със застрахователния договор и заведената щета. От представените документи се установява, че на 01.12.2018 г. лицето, подало жалбата, е предявило претенция за изплащане на застрахователно обезщетение във връзка настъпване на застрахователно събитие – щета на лек автомобил. В ЗД [фирма] е образувана щета №[ЕИК]/01.12.2018 г. Представени са необходимите документи за установяване на основанието и размера на претенцията. Представени са двустранен констативен протокол за ПТП № 59958/30.11.2018 г., копия от документи за самоличност на подалия заявителя, от документите за правоспособност да управлява МПС и застрахователна полица за застраховка Гражданска отговорност. Изготвени са опис, калкулация и доклад по щетата, в който е оценен размера на настъпилата щета. Видно от представените документи, всички относими документи са предадени на дружеството на 01.12.2018 г.

Видно от представеното по делото преводно нареждане, сумата за удовлетворяване на щетата, е изплатена по сметка на жалбоподателя на 06.03.2018 г.

Към административната преписка, по делото е приложено решение от 20.02.2017 г., постановено по н.а.х.д. № 20424/2016 г. по описа на СРС, влязло в сила на 02.06.2017 г., с което е потвърдено НП за извършено от страна на настоящия жалбоподател нарушение на чл. 107, ал.1 КЗ.

След извършеното проучване от страна на КФН е установено, че застрахователя е изплатил застрахователното обезщетение почти 3 месеца след изтичане на установения срок, поради което е констатирано нарушение на чл. 108 ал.1 КЗ, а нарушението е извършено на 23.12.2018 г., когато е изтекъл срока за изплащане. За констатираното неизпълнение на законово задължение бил съставен акт за установяване на административно нарушение /АУАН/ № Р-06-430 от 09.05.2018 г., връчен на представител на дружеството, който го е подписал без възражение.

Въз основа на АУАН е издадено и процесното НП № Р-10-702/03.09.2018 г. В НП е отразено, че нарушението е извършено повторно по смисъла на §1, т.51 ДР на КЗ, тъй като е извършено в рамките на едногодишен срок от влизане в сила на НП № Р-10-542/04.11.2016 г. /влязло в сила на 02.06.2017 г./, с което на дружеството е наложена имуществена санкция за същото по вид нарушение.

Процесното НП е връчено на представител на дружеството на 10.09.2018 г.

За изясняване на фактичката обстановка, СРС е събрал и гласни доказателства, като е разпитан актосъставителя.

Съобразявайки така описаната фактическа обстановка, СРС е постановил обжалваното решение № 249748 от 21.10.2019 г. по НАХД № 16892/2018 г., с което е потвърдено НП № Р-10-702/03.09.2018 г., издадено от зам.-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ направление „Застрахователен надзор“, с което на основание чл. 644, ал.2, пр. 2, вр. ал.1, т.2, вр. § 1, т. 51 ДР на КЗ на дружеството е наложена имуществена санкция в размер на 2 000 лв. за извършено нарушение на чл. 108, ал.1 КЗ.

Със заповед № 3-378/09.11.2017 г., зам.-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ направление „Застрахователен надзор“ е определил служители от Дирекция „Застрахователен надзор“, които да съставят АУАН за нарушения по КЗ, сред които е и лицето, съставило АУАН № Р-06-430 от 09.05.2018 г., въз основа на който е съставено процесното НП.

С т.1 от протокол № 68/21.08.2018 г. от заседание на КФН, е определен В. С. – член на КФН за заместник, който изпълнява правомощията на зам.-председател на КФН, ръководещ направление „Застрахователен надзор“ до встъпване в длъжност на избран от НС нов зам.-председател.

Пред настоящата инстанция не са ангажирани нови писмени доказателства по смисъла на чл. 219, ал. 1 от АПК.

При така установените факти, настоящия съдебен състав на АССГ, достигна до следните правни изводи:

Предмет на разглеждане е решение № 249748 от 21.10.2019 г. по НАХД № 16892/2018 г. на СРС, с което е потвърдено НП № Р-10-702/03.09.2018 г., издадено от зам.-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ направление „Застрахователен надзор“, с което на основание чл. 644, ал.2, пр. 2, вр. ал.1, т.2, вр. § 1, т. 51 ДР на КЗ на дружеството е наложена имуществена санкция в размер на 2 000 лв. за извършено нарушение на чл. 108, ал.1 КЗ. Санкцията е наложена за забава в произнасянето от страна на дружеството по застрахователно събитие, заведено като щета при дружеството.

Касационната жалба е допустима, като подадена срещу съдебно решение, подлежащо на касационен контрол, от надлежна страна по смисъла на чл. 210, ал. 1 АПК, във вр.

чл. 63, ал. 1, изр. 2 ЗАНН и при спазване на преклузивния 14-дневен срок по чл. 211, ал. 1 АПК, във вр. чл. 63, ал. 1, изр. 2 ЗАНН.

При субсидиарното действие на НПК, районният съд е изпълнил служебното си задължение да проведе съдебното следствие по начин, който е осигурил обективно, всестранно и пълно изясняване на всички обстоятелства, включени в предмета на доказване по конкретното дело, при точното съблюдаване на процесуалните правила относно събиране, проверка и анализ на доказателствената съвкупност, и не е допуснал нарушения на съдопроизводствените правила. По повод приетата за установена по делото фактическа обстановка, настоящият съд счита, че СРС е събрал необходимите и относими доказателства, в обжалваното решение е изложил мотиви относно преценката на доказателствата, която е извършил и въз основа на последните е направил изводи, които се споделят от настоящия касационен състав, поради следните съображения.

Като извърши служебно проверка на основание чл. 218, ал. 2 АПК и въз основа на фактите, установени от районния съд, съгласно чл. 220 от АПК, настоящият състав намира, че обжалваното решение е валидно и допустимо и постановено при правилно приложение на материалния закон. В тази връзка решаващият състав на съда съобрази, че това решение е постановено по отношение на акт, който подлежи на съдебен контрол, като произнасянето е извършено от компетентен съд в рамките на правомощията му, сезиран с подадена от ЗД [фирма], допустима жалба.

Настоящият касационен състав счита, че са правилни изводите на районния съд относно съответствието на АУАН и съставеното въз основа на акта НП, с процесуалните правила за тяхното издаване. Актовете са издадени от компетентен орган, съобразно разпоредбата на чл. 16, ал.1, т. 19 ЗКФН, в предвидената от закона писмена форма. Съдържат предписаните от закона реквизити като минимално изискуемо съдържание - чл. 42 и чл. 57 ЗАНН. При издаването им е спазен процесуалния ред за това, като е налице редовна процедура по връчването и на двата акта. АУАН и НП съдържат описание на нарушението и датата на извършването му, а обстоятелствата при извършването му са конкретизирани в пълнота. Предвид на това и АУАН и издаденото въз основа на влезлия в сила акт, НП са издадени при спазване на процесуалните правила. Спазени са сроковете по чл. 34, ал. 1 и ал. 3 от ЗАНН, както и срокът на абсолютната погасителна давност по чл. 81, ал. 3 във връзка с чл. 80, ал. 1, т. 5 от ЗАНН /ТП № 1/27.02.2015 г. по т.д. № 1/2014г. на ВКС и ВАС/. Установената безпротиворечиво фактическа обстановка е възпроизведена в съответствие с правилата по чл. 42 и чл. 57 от ЗАНН, като административнонаказаното лице не е възпрепятствано да разбере за кое свое деяние /действие или бездействие/ му е наложено и конкретното административно наказание. След анализ на събраните по делото доказателства, настоящия състав намира, че по делото се доказва, че между ЗД [фирма] и Г. Ш. - лицето отговорно за настъпило ПТП с автомобил на жалбоподателя М. К., е бил налице валиден застрахователен договор по застраховка „Гражданска отговорност“, по време на действието на който, е настъпило застрахователно събитие, ПТП на застраховано ПМС, за което е съобщено своевременно на застрахователя, както и са представени необходимите документи за изплащане на застрахователно обезщетение, като последното действие по установяване на щетата е представяне на заявление за изплащане на щета. Това е сторено на 01.12.2018 г., видно от представените доказателства – опис на представените документи. След тази дата, не са събирани допълнителни доказателства

относно застрахования риск. Т.е., последното действие по установяване на застрахователното събитие е на 13.04.2017 г., поради което от тогава е започнал да тече срока за обезщетяване на събитието или за отказ да бъде изплатено обезщетение. Законът е предвидил застрахователите да разполагат с 15 работни дни, в които да анализират всички представени по събитието доказателства, в това число да изготвят експертизи ако е наложително. Възлагането на експертиза обаче не води до продължаване на срока за произнасяне.

По силата на чл. 108, ал. 1 от КЗ застрахователят е длъжен да се произнесе по претенцията по застраховки по раздел I от приложение № 1 или по т. 1 - 3, 8 - 10 и 13 - 18, раздел II, буква "А" от приложение № 1, които не са застраховки на големи рискове, в срок до 15 работни дни от представянето на всички доказателства по чл. 106, като определи и изплати размера на обезщетението или застрахователната сума, или мотивирано откаже плащането. В разглеждания случай 15-дневния срок започва да тече от 01.12.2017 г., когато са представени необходимите документи и изтича на 22.12.2017 г. В крайна сметка, обезщетението е изплатено, видно от представеното платежно нареждане, на 06.03.2018 г., т.е. около 3 месеца по-късно.

Законодателят императивно е създал задължение за застрахователя в срок 15 работни дни от представянето на всички доказателства по чл. 106 КЗ, да определи и изплати размера на обезщетението или застрахователната сума, или мотивирано да откаже плащането. Нарушението е формално и е без значение, дали се касае за забава от един или повече дни, а срокът е дефинитивно императивен, а не препоръчителен. Отговорността, която законът възлага на юридическите лица по реда на чл. 644, ал. 2 във връзка с ал. 1, т. 2, във връзка с чл. 108, ал. 1 от КЗ, във връзка с чл. 83, ал. 1 от ЗАНН, е обективна и безвиновна. Тя е проява на засилена превенция на държавата срещу определени нарушения и за да бъде ангажирана, е достатъчно само да бъде констатирано неизпълнение на законови задължения.

В този смисъл, доколкото по делото безспорно се установява забава от страна на застрахователя да изплати застрахователното обезщетение или да откаже изплащането, то дружеството следва да понесе съответната санкция за това.

Неоснователен е и доводът на жалбоподателя, че 15-дневния срок не е същинско задължение. Както бе посочено по-горе, отговорността, която законът възлага на юридическите лица по реда на чл. 644, ал. 2 във връзка с ал. 1, т. 2, във връзка с чл. 108, ал. 1 от КЗ, във връзка с чл. 83, ал. 1 от ЗАНН, е обективна и безвиновна и представлява проява на засилена превенция на държавата срещу определени нарушения и за да бъде ангажирана, е достатъчно само да бъде констатирано неизпълнение на законови задължения. Разпоредбата е обща и обхваща в себе си всички нарушения на разпоредбите на този закон, без да е необходимо изрично да се изброяват възможните нарушения. Липсата на такова изрично изброяване не води до отпадане на административна отговорност при неспазване на изискванията на закона от страна на застрахователите. Доколкото в закона е въведено изискване за произнасяне на дружеството в този срок, всяко неизпълнение на това задължение води до възникване на отговорност за това дружество. Действително, с непроизнасянето в 15-дневния срок не се преклудират правата на застрахованите лица, но пък възниква административна отговорност за застрахователното дружество, като целта е превенция срещу злоупотреби при продължително непроизнасяне и защита правата на гражданите. Регламентираният 15-дневен срок е предвиден изцяло в полза на потребителите, като целта да се предотврати необоснованото забавяне в изплащането

на щетите или пък да е налице произнасяне в максимално кратни срокове.

Не може да се възприемат възраженията на дружеството свързани с липсата на повторност при извършване на нарушението. От една страна е възражението, че в АУАН не било посочено, е нарушението е повторно, а от друга, че предходното подобно нарушение е по стария и отменен КЗ, а настоящото по действащия, поради което няма идентичност в нарушенията. И двете възражения са абсолютно неоснователни. От една страна, повторността не е част от съставомерността на нарушение, че да бъде отразено в АУАН, а е част от наказанието, т.е., предвидено е по-тежко наказание за нарушението, извършено в условията на повторност. От друга страна, и в отменения и в сега действащия КЗ е предвидено задължително произнасяне по предявена застрахователна претенция в определен срок, т.е. при неспазването на това изискване е предвидена санкция, както в отменения, така и в действащия КЗ. Налице са абсолютно аналогични задължения към застрахователните дружества и съответно нарушенията на тези задължения са абсолютно идентични. Доколкото е установено, че с влязло в сила НП, дружеството е санкционирано за непроизнасяне в 15-дневния срок, и в рамките на 1 година е извършило същото нарушение, макар и при действието на нов КЗ, то е и налице повторност, която следва да бъде съобразена при постановяване на НП.

Не може да бъде приложена разпоредбата на чл. 28 ЗАНН. Преценката на органа за наличието на предпоставки за приложението на института на маловажния случай, не е по целесъобразност, а представлява израз на възлагане на компетентност и подлежи на общо основание на съдебен контрол за законосъобразност /в този смисъл се е произнесъл и Върховният касационен съд с Тълкувателно решение № 1 от 12.12.2007 г. по т.н.д. № 1/2007 г. на ОСНК/. В настоящия случай е нарушена норма от публичен ред, регулираща обществени отношения с финансов характер. Застрахователните дружества изпълняват особено важна функция, като акумулират финансов ресурс, чрез който по определени правила да компенсират претърпените от застрахованите лица вреди. Неизпълнението на тази основна функция от страна на застрахователите в законоустановените срокове ще засегне имуществената сфера на тези лица и ще обезсмисли в по-малка или по-голяма степен целта на застраховането – обезщетяване на вреди, настъпили в следствие на предвидени в съответните договори застрахователни събития. Наказанията по чл. 644 КЗ са насочени именно към стимулиране на застрахователите да спазват предвидените в кодекса срокове за изпълнение на задълженията им, възникнали във връзка с поетите рискове. Установеното нарушение се характеризира с висока степен на обществена опасност, тъй като се застрашават правата и законните интереси на гражданите, както и доверието на гражданите в застрахователната институция. А освен това в НП установеното нарушение е възприето като повторно извършено, предвид посочените по-горе НП за същото нарушение, по друга застрахователна полица.

По отношение искането за намаляване на наложеното наказание, съдът счита, че същото е неоснователно. При определяне размера на имуществената санкция, АНО е възприел, че нарушението е повторно, както и продължителността на нарушението, т.е. около една година и осем месеца след изтичане на срока за изпълнение на задължението. Тези две обстоятелства отегчават отговорността, която следва да понесе дружеството, а освен това с наложеното наказание се цели превантивност. Очевидно е, че при предходното извършено нарушение на същата норма, наложеното наказание не е изпълнило превантивната си функция и се е стигнало до извършване на

второ нарушение. Освен това, влязлото в сила НП е за нарушение, извършено също в условията на повторност, и определеното наказание е около минималния размер. В този смисъл, санкция в размер малко над минималния, съдът счита за справедливо определена от АНО и съответно потвърдена от СРС.

В този смисъл искането за маловажност на процесното деяние не може да се възприеме. Като е достигнал до този извод, СРС не е допуснал нарушение в постановеното от него решение.

По тези доводи и аргументи, касационната инстанция приема, че съдебното решение № 249748 от 21.10.2019 г. по НАХД № 16892/2018 г. на 16-ти състав на СРС, е правилно на основание чл. 348 НПК и при условията и по реда на чл. 221, ал.2 АПК, следва да бъде оставено в сила. Не са налице и основанията за касиране на съдебния акт по см. на чл. 218 ал.2 АПК във вр.чл.209 т.1 и т.2 АПК.

Ответникът по касация претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение. Предвид новоприетата разпоредба на чл. 63, ал.5 ЗАНН /Нова - ДВ, бр. 94 от 2019 г./, такива се дължат, с оглед изхода на делото. При определяне на размера на възнаграждение, съдът съобрази разпоредбата на чл. 63, ал.5, изр. 2-ро ЗАНН, вр. чл. 37 ЗПП, вр. чл. 27е от Наредбата за заплащането на правната помощ /обн., ДВ, бр. 5 от 17.01.2006г./ и прие, че на ответника следва да се присъди възнаграждение в размер на 80,00 лв.

По изложените съображения, Административен съд София-град, IV-ти касационен състав, на основание чл.221 ал.2 АПК във вр.чл.63 ал.1, изр.2 ЗАНН

Р Е Ш И:

ОСТАВЯ В СИЛА решение № 249748 от 21.10.2019 г. на софийски районен съд, НО, 16-ти състав, постановено по НАХД № 16892/2018 г.

ОСЪЖДА ЗД [фирма], с ЕИК[ЕИК], [населено място] **ДА ЗАПЛАТИ НА** Комисията за финансов надзор сумата от 80,00 лв., направени по делото разноси за юрисконсулт.

РЕШЕНИЕТО е окончателно и не подлежи на обжалване и протест.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.